

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Egészévre	12			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékre Negyedévre	5			
Egészévre	20			

ROSTA.

Kevés volna azt mondani, hogy Apponyi Albert az ország első szónoka. Valószínű, hogy az egész világ nagy nemzeteinek szónokai előtt is ő virnó el a pálmát.

Tegnap a képviselőházban Apponyi beszélt. Ez gondolom így kurtán többet jelent, mint hogyha hasábkon dicsőiténők szónoklatát.

No de kapott is melegiben jutalmat — Tisza Istvántól, a ki szemére lobbantotta, hogy politikai elveit sokszor föleserélte!

Kérdés, vajjon Récei Ádám nem lett volna-e hajlandó vaskövetkezetességgel, rendületlen elvhűséggel évtizedeken át olyan okiratakat aláirogatni, a minőt egyszer aláírt?

* * *

A nemzet mostanában nagyon csendes. Csak nézi, mit csinálnak az ő jogaival, alkotmányával, de nem szól semmit.

De senki se higgye, hogy a nemzet, mert nem szól semmit, nem is lát semmit. Lát bizony a nemzet mindent világosan. Látja, hogy Bécs, a kamarilla, a császár (vagy nevezzük akármilyen néven az ősi ellenséget!) nem akarja tudomásul venni a nemzet akaratát.

De azt is látja a szóltan nemzet, hogy az ősi ellenségnek alkalmazottjai ülnek a magyar képviselőházban.

Egy politikai párt, mely mindent birodalmi szemüvegen ál néz . . . Ugyan meddig él még? És mikor teszi rá kezét a nemzet nevében a törvény?

* * *

Katona Bécsnek nem kell, pénz se kell Bécsnek! Tyuhaj! vigadhat a magyar! Nem rontják fiainkat német szóval, osztrák szellemmel, feketesárga hagyományyal. És nem szedik el népünk véres verejéke gyümölcsét hajókra, ágyukra!

Hohó! de itt meg kell állni! Olyan idöket élünk, hogy ha még sokáig tart a fejedelmi obstrukció, figyelmeztetni kell a nemzet minden hü fiát, hogy az önkéntes adófizetés — bűn! Az adóhivatalok még mindig kapnak pénzt. Ha kevesebbet is, de kapnak. Azonban, ha véget nem ér alkotmányunk sanyargatása, — egy fillérnek se szabad az adópénztárakba befolyjni. Legyen fel fordulás, inség, világra szóló . . . de a nemzetnek győznie kell!

Elvek.

— május 10.

Tisza gróf ur miniszterelnöki jelmezen utazott Bécsbe. Ez a vízhatlan köpönyeg parádézott rajta a képviselőház mai ülésén.

Minden ülésnek van mostanában egy-két díszes és legalább is egy dísztelen érdekessége. A szombati ülésnek Bánffy és Károlyi Sándor nevezetes felszólalása adta meg savát-borsát. A szép összhangba Dáriel Ernő vegyített hamis hangokat. Hétfőn Justh Gyula duplázott rá hatalmas kijelentésével a nemzeti-ségi képviselő izetlenkedésére, kedden pedig Apponyi beszélt, felelt neki a Bécsből változatlan minőségben hazatért gróf Tisza István.

A két szónok neve már előre jelzi, hogy az egyiktől — Apponyitól — a valódi nemzeti politika hatalmas megnyilatkozását kapjuk, a másik — Tisza — pedig Bécsfelé forgatta kintornájának a fogóját.

Ugy lehet felfognunk a két szónoklatot, hogy Apponyi azt mondotta el, a mit a nemzet üzen Bécsbe, Tisza pedig a sivár bécsi álláspontnak, eddig az alkotmányosság laza felszine alá rejtőzött perfidiának volt a tolmácsa.

A mily fényes és lelketemelő az első, oly rut és lázasztó föllépés a másik.

Egy mozzanata mégis van a jövőmult-miniszterelnök beszédének, a mely reánk az ujdonság ingerével hat, amely arra vall, hogy Tisza gróf lélekjelenlét és fesztelenség tekintetében egyedül áll Európa államférfiainak sorába.

Azt mondotta, hogy ő és pártja nem fogják követni Apponyit az elvek cserélésében, hanem szorosán kitartanak eddigi elveik mellett.

Ez a kijelentés oly példátlanul vakmerő, hogy az ember aligha mondhat egyebet, mint azt, hogy Tiszának — igaza van!

Ugy, van úgy! Tiszáról csakugyan nem lehet állítani, hogy politikai álláspontját bármikor változtatta volna, Apponyiról azonban igen.

Csak az a kérdés, hogy melyik az érdem? A rosszban következetesnek maradni, vagy a jó irányába fordulni és tökéletesedni?

Tisza gróf elvhűsége — a melyben való megmaradását igéri most is — abban állott, hogy mindig nemzetellenes,

osztrák politikus volt és ezen az alapon kínálkozott folyton-folyvást Bécsnek, igen esodálatos makaességgel. Apponyi elveinek cseréje pedig mi volt egyéb, mint folytonos közeledés a tiszta nemzeti szemponthoz! Belátta, hogy a meghamisított 67-es alapon a nemzet jogai nem érvényesülhetnek, így lépett be a függetlenségi pártba. Következetességnek pedig elfogja fogadni Tisza Apponyinak azt a viselkedését, hogy hatalomra eltagadás árán jutni nem akart, mert a hatalmat olyan fajta elvhűség árán osztogatják, mint a minő a Tisza gróf uré. A politikai tisztesség tekintetében sem lehetne azt mondani, hogy a Tisza gróf uréhoz hasonló következetességet tanúsított volna.

Aldására válik a nemzetnek Apponyi Albert gróf elveinek fokozatos kifejlése, ellenben Tisza grófról is jól esnék, ha kevésbbé maradna eddigi elveinek hive. Ha egy kissé módosítaná azokat. Mert az ő elvei oly vészesek, oly kevésé hazfiások és annyira nem kristály tiszták politikai erkölcei, hogy ő — politikai értékének mostani alantas fokán — már rosszabbá nem változhatik, legfeljebb javulhat.

Kivánjuk pedig ezt neki tiszta szívből.

Politikai hírek.

Sándor János mandátuma. Ma tárgyalta a kir. Kuria a Sándor János marosvásárbelyi mandátuma ellen beadott kérvényt. Az érdemleges tárgyalás előtt a védő alaki kifogást tett a kérvény ellen. A kifogásokat a Kuria alaposoknak találta és a petíciót visszautasította.

Tisza és a válság. Budapestről táviratozzák nekünk: A félhivatalos „Magyar Nemzet“ értesülése szerint éppen nem tekinthető meghiusultnak Tisza gróf miniszterelnöknek azon igyekezete, hogy a válság megoldását elősegítse. Sőt ellenkezőleg jogos annak reménye, hogy a mostani válság már nem tart sokáig. Ennek a közlésnek az lehet az értelme, hogy gróf Tisza István csakugyan szerzett valakit (Burrián bárót, vagy mást) a ki valami átmeneti, ideiglenes, vagy ügyvezető kormány vezetésére vállalkoznék. Hogy ezzel a válság véget érne és nem kezdődne új válság, azt még a félhivatalos lap sem állithatná egész bizonyossággal. Megemlítjük végül, hogy a szövetség ellenzék ma szeretné befejezni a felirati vitát s így az valószínűleg véget is ér.

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 10.

A képviselőház tegnapi ülésének fénypontja volt a gróf Apponyi Albert beszéde. Súlyos csapásokat mért a bukott rendszerre s általános tetszészaj és taps közt jelentette ki, hogy miután a szabadalvűpárt nem áll alkotmányos hivatásának magaslatán, erkölcsi létjoga sem lehet.

Apponyinak azonnal felelt Tisza gróf, a szövetkezett ellenzék, azonban nem volt kijelentésére kívánsi és tömegesen kivonult a teremből.

Beszéltek még Bozóky Árpád, a felirat mellett és Josipovich Géza, a ki élt azzal a jogával, hogy beszédét horvátul kezdte és magyarul folytatta: ő persze nem fogadja el a feliratot. Nagy gyönyörűsége telhetett beszédében gróf Pejacsevics Tivadar horvátbánnak, ki a felirati vitát mindennap végig hallgatja a főrendek karzatjáról. Végül a nemzetiségi Vlád Aurél követelte az általános szavazati jogot.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk itt következik:

Justh Gyula elnök fél 11-kor nyitja meg az ülést.

Hammerberg László jegyző olvassa a mult ülés jegyzőkönyvét, melyet hozzászólás nélkül hitelesítenek.

A felirati javaslatához

Bozóky Árpád szól elsőnek. Szerinte a magyar pártoknak egyesülniök kellene a nemzetiségi törekvések ellen. A történelemből kimutatja, hogy Horvátország a honfoglaláskor a magyaroké volt s horvátoknak jogaik vannak azokat a magyaroknak köszönhetik, akik ezeket ajándékozták. Jónak látná, ha a magyar népoktatást még beleillesztenék a feliratba. A feliratot elfogadja. (Éljenezés.)

Josipovich Géza horvátul szól a felirathoz, a melyet nem fogad el.

Makkay Zsiga: Beszéljen magyarul!

Justh Gyula: Joga van horvátul beszélni.

Iszalmári Mór: Joga van, de nem illik. (Zaj.)

Josipovich Géza: Magyarul folytatva, azért beszélt horvátul, hogy ne menjen feledésbe a horvátoknak ez a joga. A horvátoknak joguk van ezekben a horvát vezény nyelvhez. A feliratot nem fogadja el.

Apponyi Albert gróf: A nemzetiségi kérdéssel nem akar foglalkozni, mert nyitott ajtót törne be. Egyáltalán nem engedi magát mellékérdésekre tereltetni. (Helyeslés.)

Szeretné, ha a mostani küzdelmek gyümölcseinek leszedésénél érvényre jutna a magyar horvát testvériség, de jó volna, ha ez a termelésben is érvényre jutna. (Tetszés a baloldalon) A szabadalvűpárti felszólalók nem tudták szándékosságukat egy keveset sem leplezni. Nagy Ferenc például azt veti szemére a szövetkezett ellenzéknek, hogy nem osztja fel a hibázománnyokat. Mért nem követeli ezt mindjárt a papi javaslatnál? A miniszterelnök csak a katonai kérdéstről nem talált állásfoglalást, holott jól tudja, ha az nem volna, nem volna válság. (taps) Csodálkoznak, hogy a feliratban nincsen benne a magyar népoktatás. De a feliratban még sok más nincs, amit azonban ki lehet olvasni, így például a paritás. A feliratban csak azok a sürgős kérdések jelölteknek, melyeknek megoldása a kibontakozás érdekében első sorban sürgős. Legyenek nyugodtak, a szövetkezett ellenzék tenni fog a népiskolai kérdésben. (tetszés) Amde, ha magyarrá tesszük a gyermeket az iskolában, nem akarjuk azt visszafejleszteni a hadseregnél. De tekintsük a szabadalvűpárt szemrehányásait apró tréfáknak. (Taps a baloldalon) A miniszterelnök ur a gazdákat akarta sorompóba szőlítani az önálló vámterület ellen. De erre megadta a választ Károlyi Sándor gróf, de a koalíció is meg fogja védeni a magyar földmivelő nép érdekeit. Egész nyugodtan léphetünk a nép elé az önálló vámterülettel. Nagy Ferencnek és Daniel Ernő bárónak a szövetkezett ellenzékre tett megjegyzéseivel foglalkozik. Azt mondják, hogy az ellenzéknek nincsen programja és elmulasztotta a köteleességét kormányt alakítani. Mutassák meg a tényezőket, a ki ezt megteheti, nyomban hozzáfordul az ügy elintézéséért. Az egyesült ellenzék tagjainak, a kik egy helyzetet teremtenek, kötelességük a kormányzás terheit is elvállalni, de csak úgy, ha ezt meggyőződésük szerint tehetik. (Ugy van,

ugy van a baloldalon.) Azt is mondják, hogy az ellenzéknek nem is lehet kormányzati programja, mert nem lépett azzal a választók elé. Itt foglalkoznia kell a szabadalvűpárt helyzetével. A szabadalvűpárt nem renes uton vitte a kormányzást. A szabadalvűpárt azt kérdezte a választóktól, hogy az új házszabály alapján kidobhatnák-e benünket a Házból... (Hosszan tartó zaj a baloldalon.) A szabadalvűpártnak a néphez intézett kiáltványában egyetlen egy gondolat volt az, hogy helyesli-e a nemzet az erőszakosságot? Persze a magyar népoktatás nem volt benne a kiáltványban. (Zajos tetszés.) A szabadalvűpárt államesinnyel akarta fentartani hatalmát. Az ilyen párt meg nem áll alkotmányos hivatásának magaslatán, (Ugy van! Ugy van!) erkölcsileg nem létezhet. (A baloldal éljenez.) Mit szóltak volna hozzá, ha III-ik Napoleon a sikertelenség után alkotmányos köztársaságot követelt volna. Nevetséges, ha nem vonja le a következményeket az, aki a per után adós marad a kárköltéssel. (Derűtség.) Ábrándnak tartja azt, hogy a szabadalvűpárt folytonosan még november 18 után is az alkotmányos szerepet, de haladásnak tartja azt, hogy a szabadalvűpárt nem akar cselekvő részt venni a kibontakozásban. Azzal hozakodnak elé, hogy van 67 es többség, amde elfelejtik, hogy azon 67-esek között, akik nov 18-at csináltak és a kik helytelenítik — nagy különbség van! (Zaj, tetszés.) Kijelenti, hogy a szabadalvűpártnak hátulsó, rejtett céljai voltak, a midőn az alkotmány-sértést elkövette! — Rátér a feliratra. Nemzeti kívánalmakat feliratban részletezni nem lehet, mert akkor a feliratot mintegy a király mellének szögezték volna. Ha Európa közvéleménye meggyőződik arról, hogy a monarchia csak úgy lehet erős, ha Magyarországra támaszkodik, tapsolni fog a magyar nemzeti követeléseknek. Meg van arról győződve, hogy a küzdelem vége csak is az lehet, hogy a magyar király fog a magyar nemzeti követelések élére állani. (Perccig tartó taps és éljenezés.)

Szünet után gróf Tisza István miniszterelnök emelkedik szólásra, mire az egész baloldal kivonul a teremből. Tisza gróf visszautasítja Apponyinak azt a vádját, hogy a szabadalvűpártnak nov. 18-ával hátsó céljai lettek volna. Ez tisztára csak rémlátás. A szabadalvűpárt nem fogja Apponyit követni az elveszerelésben, hanem e

Búcsú a múzsámtól.

Milyen tisztelt Kisasszony!

Bocsássa meg, hogy e szokatlan utat választom, midőn búcsuzni szándékozom, de Kegyed kényszerített erre, mert látogatómat már régóta nem fogadja s utolsó madrigálomat is telbontatlanul küldte vissza.

De most, midőn a nyilvánosság előtt lépek Kegyed elé, nem térhet ki előlem, mert a lapnak ezt a számát mindenüvé utána küldeném,

Ne tartson attól, hogy tragikus jelenetet akarok rögtönözni.

Nem. Az áprilisi időjárás kiverte belőlem az elégiát és józan lemondással léphetek Kegyed elé, bár kissé elfogulttá tesz az emlékezés. No, de ennek nem az utcán a helye.

Engedje meg tehát, hogy midőn kitüntető vonzalmáért hálás köszönetet mondok, egyúttal felmentésemet is kérelmezzem a további szolgálat alól.

Hogy miért? Hogy talán nehéz volt a szolgálat?

Oh, korántsem!

Tudtam előre, hogy nehezen járható, rögös út vezet mag s otthonába s hogy kegyeibe csak igen kevesen juthatnak. Nem a Kegyed hibája, hogy magamat e kevesek közé véltem számíthatni.

De kitérhettem-e a megvesztegető látogatást megtevéstése elől, midőn oly biztatóan írtat közöledésre?

Mert nem vetheti szememre, hogy tola-kodó voltam! Emlékezzék reá, mily megdöbent valék, midőn a laboratorium mécsese mellett lepott meg, mikor azt kutattam, hogy miért oly rossz szagú a kutunk vize? Lehellettől font szárnyának érintése lesöpörte a lombikot és retortát s szeszélyének eme kegyteljes megnyilatkozása úgy hízelt csalódást még akkor nem ismerő önbizalmamnak.

Hogyne követtem volna suhanását, abba a világba, melynek megpillantása megszedítette tapasztalatlanságomat!

Hát még mikor kilátásba helyezte, hogy valaha szabad bejáratom lesz oda s a nagybácsi dus babérkoszorújából annak idején az én ölembé is hull majd egy levél!...

Aztán mikor nemes frigyünk jeléül megcsókolt, persze jó nevelésű hajadon létere — csak homlokomon...

Hogy fellángolt bennem akkor a világok alkotására képesnek hitt ifjui tetterő!

Mily erős, egész életre kiható fogadást tettem, hogy a megihletésnek eme szentelt pillanatát lelkeembe zárom s oltárt építek neki fakadó ifjuálmaimból!

Mily mély megilleődéssel eszméltem annak tudására, hogy ami jót rejtett jövőm magával hoz — azt kedves áldozatul Kegyednek tartozom bemutatni!

Ugy-e, hogy így volt?

Ugy-e, hogy én híven betartám fogadásomat és soha nem lebegett el felettem a nélkül, hogy mindig felvirágozott oltárának illatos imádata ne fogadta volna?!

És emlékezik e... de lám, megigérttem, hogy nem tévedek a pathetikus visszaemlékezés lejtőire és mégis... Majd jobben vigyázok!

Hogy őszinte legyek, megvallom, hogy tulajdonképen nem is Kegyedbe voltam szerelmes, hanem hugába, a rövidruhás Terpszichorébe sigazán nem volt szép kegyedtől a mi ártatlan viszonyunkat a saját érdekeire oly gonoszul kihasználni.

De nem volt elég, hogy ez a vonatkozás sérelmet szenvedett, — Kegyed mind követelőbben lépett fel — telhetlen hiúságának követelvé a józan munkálkodás vissza nem idézhető perceit, nyugalomból kizavart lelkivilágomat, egész ifjuságomat s midőn egész lényem a Kegyed imádatában oldódott fel, akkor tréfás ötletből nyomorékká tette mindkét karomat, hogy képtelen lettem magas otthonába szárnyalni s míg én idelelni vergődtem tehetetlen megaláztatásomban, Kegyed onnan fentről lelketzsibbasztó gúnynyal nyújtá felém a rég ígért babérlevelet: — Jőjj hát érte!

De lássa ennek dacára is beismerem, hogy elég kiméletes volt. Nem szakította el végképen a lehetőséget a közelébe jutás: s ha már nem volt szabad a magam nevében bekopogtatni, kegyteljesen megengedte hogy szerencsésebb imádóí javára hordárszolgálatokkal kedveskedhessem.

Persze tapintatosan leplezte, nehogy a viszony ferde kialakulását észrevegyem és sikerült is tiz éven át megtévedésben tartania.

helyett férfiasan helyt fog állani elvei mellett.

Végül **Vlád Aurél** követeli az általános választói jogot. Mihályi felirati javaslatát fogadja el.

Ezzel az ülés véget ért. Holnap a felirati vitát folytatják.

Egyház és iskola.

A tanügyi bizottság ülése. Az ev. ref. egyházkerület tanügyi bizottsága tegnap délelőtti tartott ülést gróf Dégenfeld József elnöke alatt. Az ülésen a tagok nagy számmal jelentek meg az egész kerületből. A tárgysorozatnak sok érdekes pontja volt. Az ülés megnyitása után gróf Dégenfeld József elnök meleg szavakkal bucsuztatta el Bencsik István, Ritoók Zsigmond és Döngi Sándor elhunyt bizottsági tagokat és méltatta érdemüket, a melyeket az egyház érdekeinek elősegítése körül szereztek. — Az elhunytakkal megüresedett tagsági helyek betöltéséről egyelőre nem gondoskodtak. — Dóczy Imre felügyelő előterjesztette az egyházkerületi iskolákról szóló jelentését, — a melyet a bizottság helyesléssel vett tudomásul. A tankönyvváltoztatások során dr. Erdős József és Balogh Ferenc tanároknak tankönyvét a bizottság elfogadta. — A tárgysorozat hatodik pontja a böszörményi és békési gimnáziumoknak megadandó nyilvánossági jog kérdése volt. A bizottság természetesen a gimnáziumoknak a nyilvánossági jogot a jövő évre is megadta.

Legnagyobb érdeklődést és vitát a szigeti jogakadémián felállítandó jogi tanszék kérdése kellette. — Helle Károly dr. előadó az alapító levélhez több módosítást nyújtott be, — a melyeket többek hozzászólása után a bizottság nagy részben el is fogadott. — Ezek szerint a bizottság kimondta, — hogy 4800 korona fizetéssel és megfelelő lakáspénzzel a szigeti jogakadémián új tanszéket állít fel olyképpen, hogy a megválasztandó tanár hivatalát 1906. január 1-én fogja elfoglalni. — Kimondták, hogy a kandidálás joga az egyházkerületi közgyűlés tisztelesz, — míg a választást az egyházkerület kebeléből kiküldendő 15 tagú bizottság fogja megejteni. — Az egyházkerület kimondta továbbá, hogy a fizetésen kívül más terhet a tanszék felállítására folytán nem vállalhat, tehát a korpótlék kérdését is egyszersmindenkorra kizárja a tárgyalás anyagából.

Ámde — s ez ne fájjon kegyednek — a helyzet nagyon megváltozott. A kegyed életkorát persze nem szabad észrevennem, mert hisz 3000 évvel *odafent* még fiatalok maradnak, — de *idelent* az első 30 év lefűlése már érezhetővé válik. Ebből az időből kegyednek husz évet áldoztam. Szégyenkezés nélkül kérhetem tehát a viszony szives felbontását.

Engedje biztosítanom arról, hogy belőlem nem a keserűség beszél, hanem a rheuma előérzete s az örök áldozati oltár helyett most már némi előrelátással a kifáradó test melengetéséről kell gondoskodnom.

Egymásnak nincs mit visszaadnunk.

A mit adott, az ígéret volt s azt, mint ilyet továbbra is megőrzöm. Viszont kegyed csak egy sonettet kapott tőlem, azt is Mirza Shaffitól loptam, tehát a visszakövetelésre nincs jogom.

Ezek után tisztelettel kérem, hogy felmondásomat kegyelmesen tudomásul venni méltóztassék.

Beismerem, hogy kegyedet végképen megtagadni nem tudom, sőt lopva meg fogom lesni lépteit és gyönyörködöm köntöskének jól ismert illatában — de nyíltan nem fogok többé kegyed elé lépni és bárkit küldjön üzenetével, annak e felmondást fogom elolmutatni.

Kedves mamája és bájos nővéreinek kezeit csókolva maradtam

hódoló tisztelője

Drumár János.

Érettségi vizsgák a főreáliskolában. A debreceni állami főreáliskolában az érettségi vizsgákat a következő sorrendben tartják meg: Május 11-én, 12-én és 13-án osztály vizsga, május 16-án, 17-én, 18-án, 19-én és 20-án írásbeli, június 23-án és 24-én pedig írásbeli érettségi vizsga.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— május 10.

Tisza gróf szerencsés hazatérésének alkalmából a szabadelvű párt nagy ünnepélyességeket tervez. A „Gézák“-ból (a kimaradottakból és a bentmaradottakból egyaránt) dalárda alakul, amely ünnepi kardalal tiszteli meg a vezért. Különösen nagy sikerre számíthat az ösmeretes népdal, a melyet a bukkok ekképen zengedeznek:

„Nem, nem, nem, nem, nem, nem,
Nem megyünk mi innen el,
Mig a nemzet furkósbottal
Mindnyájunkat ki nem ver...“

A nemzetiségek felirata is megszületet. A régi nóta új kiadásban. Aláírta tiz honatyá, olah, tótos szerbvegyest.

Az egész ügyecskét egy kis emlékekkel intézhetjük el a legalaposabban.

Budapesten kis korezmába jártak a nemzetiségi diákok. Volt köztök is román, tót, szerb és bakszász.

Igen fennem beszélgettek s a mint illik, folyton a magyarokat szidták. Ki-ki a saját nyelvén, csak hogy néhány pere alatt kisült, hogy a sokféle nyelvű kompánia nem értette meg egymást. A román nem tudott szerbül, a német sem szerbül, sem oláhul, a tót még a rokon hangzású, de nem egészen hasonló szerb szerb beszédet sem értette.

Az lett a dolog vége, hogy félóra mulva mindannyian *magyarra* fordították a beszédet.

Magyarul is a magyarokat szidták, hanem azért rájöhetek ez esetben is, hogy aki Magyarországon nemzetiségi politikát folytat, az a Babilon tornyát építi nagy értelmetlenül!

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— május 8.

Kifogyhatatlan Debrecen eredeti alakok tekintetében. Egy egy ilyen alak kivész, néhány esztendő mulva másik lép a nyomába. Sohasem hiányoznak különösen az utca mulattatói, az utca szinpadának szomorú kómikusai.

Mert szomorúak is, furesák is. Szomorú dolog, hogy az utcai suhancok — ez a karzati közönség — röhögtetésének állapotáig súlyodtak. Furesák, mert hiszen röhögnek felettük. Az utca és a gyermek, ha nem is az utcán cseperedik fel, pedig sokkal kegyetlenebbek, mintsem hogy a nevelés mógött szerencsétlenséget keresnének.

Ki emlékszik még a nagy „hümmögetőre“? Ha józan állapotban lépett ki a „palotá“-jából, a fal mellé lapulva surrant, nehogy észrevegye valaki. Bezzeg másképpen történt, ha a „komájával“ beszedegetett! — Hümmögetésétől visszhangzott az utca. Belekötött mindenkibe, hatalmas „gazember“ szóval tisztelte meg, aki csak eléje került. Az lett a séta vége, hogy százával csődült utána a sok virgonc kölyök. Téptek, lökték dobálták. Először a rendőroket kérte fel, hogy „lődd le ezeket a gazembereket, te mamlasz!“ Mikor a rendőr nem engedett a nyájas fel-szólításnak, a gyerkőcök közé dobta a pál-

cáját. — Az istentelenek azt is felkapták és odébb álltak vele.

Ez a nagy kómikus is meghalt. — De imé, van utódja. Lármás, berugott és gyerek csődítő. Még pedig asszonyszemély. Nőágra hagyta a mesterségét. Még pragmatika szankció sem kellett hozzá.

Pálcával járó, tőpörödött anyóka szegény feje. Szigorú téli időben paplandarabba bugyolálja a fejét. Az utca humora el is nevezte e miatt *paplanfejűnek*.

— Ott megy a paplanfejű! — kurjant a sok gyerek és tüstént munkába veszik az ügyefogyottat.

Tépi, tasztják, dobálják, csufolják. Az pedig rettenetes szitkokat szór rájuk. — Nem jó ilyenkor jól nevelt fiatal lánynak arra felé járni. Minden gyereknek tüzetes felvilágosítással szolgál apjáról, anyjáról, föl és lemenő, vagy oldalági rokonságának erkölcsi mérlegéről. Ha néha felnőtt ember is nevet a komédián — mert fájdalom, akad ilyen is — ekkor van csak hadd el hadd!

— Te is nevezsz, vén számár létedre! tör ki belőle a méltatlankodás.

De milyen hálás, ha valaki a védelmére kél! Kezeit csókolja a nagyságos urnak! Hátha még egy-két krajeart is kap tőle!

Mit se használ az. A gyerekek öt-hat utcán kísérik, szörnyű rivalgással. Közibük dobja a pálcáját, azok elszaladnak vele. — Nincs nyugta, a mig valamely udvarban el nem tűnik.

Valjon nem lehetne ezeket a szerencsétleneket valamelyik ispotályban elhelyezni? Nem lehetne a gyerekhadát kissé jobban kitanítani a felől, hogy mi a mulatság, és mi a szánnivaló? Mert az utca szerencsétleneit a keresztény irgalmasság palástjával illenek elfödözni!

— **Elhunyt címzetes püspök.** Csávolszky Jörsef címzetes püspök — a mint táviratilag jelentik — ma *Vácott* meghalt. Csávolszky a váci székesegyház kanonokja volt.

— **Az időjárás.** A hosszú májusi hőséget tegnap egy kis jótékony eső szakította félbe. Kevés volt, de ennyit is hálás szívvel fogadott a gazdaember. Az ég különben állandóan borus, a levegő enyhe. Remélhető, hogy a három fagyos szent, kiknek elseje — Pongrácz gazda — e hó 12-én pénteken vonul be, nem rontja meg a szántóvetők reményeit. Május 25-én következik Orbán. Majd csak ezt is általéljük valahogy, pedig ő a kalendáriom Tisza Pistája! Tegnap esőzéstől is kaptunk jelentést; Miskolcon reggel 6 óra óta csendes, tartós eső esik, mely a hosszú szárazság után a vetésekre kitűnő hatással van.

— **Két vidéki író ünneplése.** A vidéki sajtó egyik legérdemesebb képviselője, a Szegedi Napló nemrég ülte meg fennállása 25-ik évfordulóját. A derék napilap 25 éves multja a szegedi írók két kiválóságának, *Kulinyi Zsigmondnak* és *Békési Antalnak* írói működésében is negyedszázadot jelent. A szegedi közönség példás szeretettel meg tudja becsülni íróinak érdemeit és hálásan tudja érezni, hogy a város közéletében és haladásában milyen mély nyomot hagyott a két jeles író és szerkesztő munkássága. A város közönsége tehát e hónap 14-én a városához disztermében emlékirat átadásával fogja a két kitűnő írókat ünnepelni. Szeged város társadalma önmagát tiszteli meg, midőn a két érdemes író működését az elismerés babérkoszorujával övezi. De az elhatározás és az erre való érzék mindenesetre oly jelenség, mely az egész ország figyelmére méltó s felette alkalmas a szegedi társadalom iránt érzett országos becsülés fokozására.

— **Kisfaludy-kör Győrött.** A vidék irodalmi társaságainak száma eggyel ismét több lesz. A győri írók és a nemzeti köznevelődés érdekei iránt lelkesen érdeklődő előkelőségek végre megvalósítják a győriek régi tervét: megalakítják a Kisfaludy-kört. — Épen május 21-én, a mikor Debrecenben országos irodalmi ünnep lesz, alakul meg a győri Kisfaludy-kör, melynek alakuló közgyűlésére gróf Laszberg Rezső főispán adta ki a meghívót. Szíves örömmel köszöntjük a nemzeti művelődés új várát, melyben a szép-művészetek ápolására hivatottak bizonyára fényes diadalokhoz segítik a nemzeti szellemet.

— **A Dugonics-Társaság a Csokonai-ünnepen.** Napról-napra jönnek a jelentkezések a százados Csokonai-emléknap rendezőségéhez az ország minden részéből. A szegedi Dugonics-Társaság tegnap értesítette a Csokonai-kört, hogy a meghívást köszönettel fogadta és a debreceni ünnepen részt vesz. A vidék egyik legkiválóbb irodalmi társaságát Kovács János a Dugonics-Társaság alelnöke, Békefi Antal főtákar. Ujlaki Antal, Jászai Rezső és Szávay Gyula a Társaság tagjai fogják a debreceni Csokonai-ünnepen képviselni.

— **Schiller emléke egy száz iskolaiban.** Segesvárról jelentik: A segesvári szász főgimnáziumban ma ünnepelték Schiller halálának századik évfordulóját. Tegnap a gimnázium udvarában egy hársfacsemét ültettek, amelyet Schiller fának neveztek el.

— **A gyámpénztár mérlege.** Debrecen város tanácsa közli velünk, hogy a gyámpénztár múltévi mérlegét a város számvevői hivatalában 15 napi közszemlére tette ki. A közszemle ideje alatt a gyámpénztári mérleget az érdekeltek megtekinthetik és kifogásaikat beadhatják.

— **Behívás fegyvergyakorlatra.** A honvédelmi miniszter múlt hó 30-án kelt rendeletével megengedte, hogy a folyó évben fegyvergyakorlatokra kötelezett, nem tényleges állományú legénység egy csekély része (gyalogszázadonként legfeljebb 10 fő) f. évi május hó 25-én a fegyvergyakorlat rováására 35 napra bevonulhasson. Főként mezőgazdák csépléssel foglalkozó gépészek és egyéb oly egyének vehetik e kivételes kedvezményt igénybe, kik hatóságilag igazolvánnyal kimutathatják, hogy ők az őszi fegyvergyakorlatokhoz való behívás esetén hivatásos foglalkozásukban hátrányosan befolyásolhatnak. — Felhívatnak tehát azon tartalékos és póttartalékos honvédek, kik ez évben fegyvergyakorlatra kötelezve vannak, hogy amennyiben ezen kedvezményt igénybe óhajtnak venni, ebbeli kérvényüket honvéd igazolványi könyvük csatolása mellett a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál adják be, mert május hó 25. fegyvergyakorlat teljesítésére csak azok jelentkezhetnek, kiknek ezred parancsnokságuk az engedélyt arra megadta.

— **Pavelkó Jolán külföldön.** A müncheni lapok egyhangú elragadtatással írják Pavelkó Jolán, a zenede volt tanárnőjének művészetéről a ki a múlt héten a fejedelmi család előtt hangversenyezett. De a művésznő nemcsak a hangversenytermekben gyarapítja dicsőségét, hanem mint zeneszerző is diadal-

masan versenyez a német és francia szerzőkkel s rövid idő alatt 15 műve jelent meg a legjobbnévű kiadóknál, részben zongorára, részben partitúrákban. Legutóbbi műve hat gyermek zongoradarabot foglal magában, melyet a müncheni és lipcsei zeneintézetek nyomban tananyag gyanánt fogadtak el.

— **A siketnémák vizsgája.** A debreceni siketnéma intézetben is vége felé közeledik a tanítási esztendő. Az intézet növendékei június hó 25-én fognak vizsgázni a városháza nagytermében a hol szívesen látják az érdeklődő közönséget.

— **P. Nagy Zoltán hangversenye.** Az évről vizsgálatokat megelőzőleg P. Nagy Zoltán főiskolai zenetanár számol be magántanítványainak előmeneteléről, a nyilvánosság kérésére ítéletére bizván, hogy mennyiben jogosult a magántanítás azon feltétel mellett, ha a növendékek hozzáértő vezetésben részesülnek. A fiatal művésztanár önértékes ambícióját és a művészet szolgálatában hozott áldozatkészségét annál melegebben méltatjuk, mert az előző évek hasonló bemutató hangversenyei valódi műélvezetet nyújtottak s a növendékek azóta szerzett haladása a hallgató-közönség előnyére válnak. Maga a műsor választékos összeállítás is méltán gerjesztheti fel a zenebarátok hálás érdeklődését, amennyiben azon a zongorairodalom legkiválóbb szerzői, mint: Raff, Chopin, Chován, Mendelssohn stb. szerepelnek. A hangverseny pénteken délután 5 órakor kezdődik a kereskedelmi Akadémia dísztermében.

— **Isten bő áldása.** Edelényről jelentik: Bok István napszámos felesége három élő gyermeket szült. Az anya és gyermekei teljesen egészségesek. A városban gyűjtés indult meg a szegény házaspár számára abból az alkalomból, hogy a golya olyan bőkezű volt hozzájuk. Franciaországban bizonyára állami jutalomban részesítenék a boldog szülőket.

— **A Vera lakodalma.** Vera cselédeány Szeged mellett, Szatymazon, Zsótér Dezső földbirtokosnál, A Zsótér-tanyán most lakodalomra készülnek, olyan lakodalomra, mely a régi patriarkális magyar életet juttatja az ember eszébe. A Zsótér-familia ilyen nyomtatásos irásokat küldött szét az ismerősökhez:

A magyar gazda ősi szokása szerint
Kalmán Vera

szolgáló leányzóknak férjhez adjuk, mely alkalomból folyó hó 15-én délután 4 órakor szatymazi hajlékunkban tartandó lakodalomra szívesen látjuk.

Nem várt elmaradását kérjük tudatni.
Szatymaz, 1905. május hó.

Zsótér Dezső és felesége.

Bizony nem lehet másként megoldani a cselédkérdést, mint a becsületes, hű cseléd megbecsülésével, vagyis a régi patriarkális idők szellemében való szeretettel. Valószínű különben, hogy Zsótér urék egy cselédje sem tartozik a „szervezett” szakácsnak, szobalányok és szolgálók hadába.

— **A nyakszirtmeregvedés.** Makóról írják: Mareikányi Dombegyházán Ónodi Erzsébet 12 éves leány a napokban nyakszirtmeregvedés tünete között megbetegedett és rövid idő alatt meghalt. A holttestet Vendel János dr. megyei főorvos felboncolta és megállapította, hogy a kis leány nyakszirtmereg-

vedésnek esett áldozatul. A hatóság megtette a szükséges óvintézkedéseket.

— **Öngyilkos sikkasztó.** Az igazságszolgáltatás megtorlása előtt Ladányi Imre nagylétei gazda menekült a halálba. Ladányi Imre hónapok előtt a lefoglalt barmait és lovait a törvény tilalma dacára értékesítette, a miért büntető eljárást indítottak ellene. A jómódu gazda e fölötti szegényében már hetek előtt buskomor lett és tegnap éjszaka, a tárgyalás előtt felakasztotta magát.

— **A ledobott kérvény.** A képviselőház mai ülésének is volt egy kis karzati eseménye. Amikor ugyanis Hammersberg jegyző a jegyzőkönyvet felolvasta és Justh. elnök kérdezte, hogy nincs-e valakinek kifogása ellene, az elnöki emelvénnyel szemben levő második emeleti karzatról egy fekete ruhás asszony lekiáltotta:

— Van!

Ezzel kérvényt dobott a tanácskozó terembe. Az asszonyt letartóztatták. A rendőrség megállapította, hogy a különös kérvényező Bordács Andrásné, iparos neje Tatár sz. Mártonról. A kérvényben valami birtok-elvételről panaszkodott.

— **Szabó, ki a zálogháznak dolgozik.** Kaiser Salamon debreceni posztókereskedő tegnap panaszt emelt a rendőrségen Feltman Sándor szabó iparos ellen, mert az elvállalt megbízásoknak nem tett eleget. Feltman ugyanis Kaiser Salamontól két ízben több ruhára való szövetet és kellékeket kapott, de a szabó a helyett, hogy a ruhákat elkészítette volna, zálogba csapta. Mikor Kaiser visszakövetelte a holmiját hallani sem akart a dolgról és így a rendőrség segítségét vette igénybe, hogy a szöveteket vissza szerezze.

— **Éves közgyűlés a városházán.** Debrecen város székháza nagytermében e hó 26-án az érmelléki vasúttársaság részv. társaság tartja meg rendes évi közgyűlését, a melyre a meghívókat már szét küldték.

— **Selyemtenyésztők figyelmébe.** Tisztelettel tudatjuk a debreceni és vidékéhez tartozó selyemtenyésztés iránt érdeklődő egyénekkel, hogy a kikeltés megkezdődött. Jelentkezéseket a mai naptól kezdve elfogadjunk, Boldogkert 12 sz. alatt, A kertészeti egyesület telepéről is megvan engedve a lomb-szedés. Magy. kir. orsz. selyemtenyésztési felügyelőség.

— **Ellopott anyakönyvek.** Beregszászról írják, hogy a bilkei (Beregmege) főrabbi jelentést tett a felvidéki szolgabíró-nál, hogy az ottani izr anyakönyveket ismeretlen tettes ellopta. A főszolgabíró azonnal kiment a helyszínre és vizsgálatot tartott, de semmi pozitív eredmény nincs.

— **Tűz a Csillag-utcán.** Tegnap délután ugy két óra tájban félre vert harangok zugása rémitette meg a közönséget. Tűzjelzés volt és azt adta hírül, hogy a Csillag utcán pusztit a vész. A Csillag u. 13. számú házban, mely Nagy Ferenc tulajdona, keletkezett a veszedelem ismeretlen okból. A tűz a nádfódeses házat egészen elhamvasztotta. A tűzoltók kivonultak Publik főparancsnok vezetésével és nagy ügygyel-bajjal sikerült a szomszédos épületeket megmenteni. A kár néhány száz korona.

— **Kevés az orvos.** Köztudomás szerint a magyar ifjuság csak mérsékelt számban vágyik az orvosi pályára, talán abból az indokból, mert az orvosi tudományok elsajátítása nem a legkönnyebb feladat. Az ifju-

Férfi és fiu kalapok legnagyobb választékban **FEKETE JAKAB** legolcsóbban ■ kalapüzletében. ■

ságnak az orvosi pálya iránt tanusított eme lanyha érdeklődése természetesen ered-
ményezi, hogy a budapesti és kolozsvári
egyetem 1 év alatt alig képes 15—20 orvosnál
többet kibocsátni az életbe. E körülmény aztán
magyaranyu orvoshiányt eredményez, mely
arra készíti az orvosokat, hogy igen
gyakran tanulmányaikat be nem vég-
zett szigorló orvosokat is kénytelenek alkal-
mazni. Az általános orvoshiánynak legkéz-
zelfoghatóbb bizonyosága most a kolozsvári
egyetemi táblára kifüggesztett legújabb hir-
detések is, amelyek szerint a pályázatot hir-
deték okleveles orvosra nem számítván, —
egyenesen a szigorló orvostanhallgatókat
hívják fel pályázatra.

x LETZTER JOZSEF fényképészeti
festészet és fényképnagyítási műterme Piac-
utca 44. d. Ujfalu-sy-ház. Állandó fénykép-
kiállítás a műterem kapubejárataánál levő ki-
rakatban.

x Valódi panamakalapok darabja
5 és 6 Korona, **legszebb turista és ten-
nis ingek** 4—5 és 6 Korona Feketénél.

x Használja a híres Hajdusági pedrót. Egy
doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógy-
szerésznél Debrecen, Eötvös-utca Arany-egyszarvu
gyógyszertár.

**Az Arany Bika kávéházban min-
den este cigányzene.**

Ravasz esetek.

Nyaralás előtt.

A válópereket bonyolító bíró előtt sza-
bályszerű időzésre megjelentek **Önagysága**,
mint a kereset beadója, a **férj** és **Olivia**
nevelőnő, a ki szöke és kacér. Minekutánna
pedig a bíró konstataulta, hogy valamennyien
együtt vannak a tárgyalást megnyitotta.

A jegyző felolvasta válókeresetet, amely
szerint **Önagysága** minden körülmények kö-
zött el akar válni a férjétől, mert megcsalta.
Kézzel fogható bizonyíték nincsen a birto-
kában, de a tanuképen peidézett Olivia kis-
asszony nyakán tüntetően mosolyog egy
aranyból készült szív, a mely mindent meg-
magyaráz.

A bíró: Mindenek előtt felszólítom
Önagyságát nyilatkozzék, vajjon fenntartja-e
a keresetben előadottakat.

Önagysága: végigmérve férjét, a leg-
határozottabban) A kereset minden betűjéhez
szigoruan ragaszkodom.

A férj: De mamuskám!

Önagysága: Megtiltom, hogy így szó-
litson.

A bíró: (a férjhez) Nos uram és ön
mit szól a keresethez?

A férj: Oh uram, hát szólhatok? Sem-
mit sem szólhatok. Legfeljebb, hogy drága
nőm szavaival éljek — szigoruan ragaszkod-
dom hozzá.

Önagysága: Nem haragszom meg,
hogyha nem is ragaszkodik hozzám. Végez-
tünk. Ott van az ön aranyszives hölgye. Tes-
sék hozzája ragaszkodni.

A bíró: No de kérem, hát nem kell
ilyen tragikusan felfogni a dolgot. Mert hát
nézzük csak miről van szó.

A férj: Persze, nézzük csak, miről
van szó.

A bíró: Most május van.

A férj: Természetes.

Önagysága: És ez a hónap a szerel-
mesek hónapja, amikor feltétlenül meg kell
unni a feleséget.

A bíró: Bocsánat asszonyom, ön téved.
A mellett, hogy a május a szerelem hó-
napja, még azért is kedves hónap, mert a
következő hónapok tartózkodási helyére vo-
natkozólag szoktak a házaspár megállapo-

dásra jutni. Mint sok más házaspár úgy önök
is beszélgettek erről.

Önagysága: Beszélgetni beszélgettünk,
de ez még nem adott jogot annak az urnak,
hogy engem megcsaljon. (a férjéhez) Mondja
maga nyomorult, hát nem tudott várni, amíg
elutazom.

A férj: Ugyan anyuci, hiszen te tévedni
méltóztatol.

Önagysága: Jegyezze meg, hogy egy
asszony soha se téved.

A bíró: Kérem, hát térjünk a dologra.

A férj: Igen.

A bíró: Miután **Önagysága** a kereset-
hez ragaszkodik, kérem adja elő a tényállást.

Önagysága: Igen szívesen. Az a hölgy
ott... az Olviácska, hogy nem sül ki a
szeme.

A bíró: Ne tessék tanut sértőgetni.

Önagysága: Hát Olivia nálunk volt
alkalmazva a Gyuszika és Lizike mellett. —

Néhány hét előtt, március 30 án történt, hogy
az uram a reggeli órákban érkezett haza. Az
napon van az én születésnapom. Nem tudom,
hol volt az éjszaka Elég az hozzá, hogy én
igen szívesen fogadtam, mert mi türes taga-
dás a férjem, a kit most nagyon gyűlölök,
minden esztendőben az én évfordulómon
kedveskedett valami ügyes kis ajándékkal.

No gondoltam magamba, nem szólok semmit
reki ezért a kiuccanásért, férjem kit most
ismétlem, — gyűlölök, még aludt, akkor, a
midőn én a ruháját hamarosan kikutattam és
a mellényzsebében megtaláltam azt az ékszer-
t a mely — no de nézze kérem bíró ur...
nézze... ott függ Olivia nyakán. Nem vet-
tem ki. Hiszen bizonyos voltam benne, hogy
délelőtt, vagy délben átadja a férjem. — Oh
bíró ur, de kár, hogy most azt nem mond-
hatom: így is történt. Elmúlt a dél, a
délután, az este. Semmi szó, semmi beszéd.

Végre is megkérdeztem ezt az urat, hogy
mi lesz? Erre röviden azt felelte, hogy a
rossz üzletviszonyok, a függő politikai hely-
zet, az elintézetlen kereskedelmi szerződés-
ek és a többi miatt nem vett az idén semmit.

Képzheti a bíró ur, hogy rosszul esett
e hazugság. Hát még az, hogy másnap Oli-
via arca ragyogott az engem jogosan meg-
illető ajándéktól. Nem fürkésztem tovább
semmit. Tisztán láttam a helyzetet és mit
volt mit tennem válni fogok, igen válok.

A bíró: Hát az eset igen súlyos, de
hátha mégsines így.

A férj: Természetes, hogy nincs így.

A dolog úgy áll, hogy tény hogy azt az ék-
szert Olivia tőlem kapta. De miért? A fele-
ségem nem engedett szóhoz jutni soha. —
Most azonban röviden elmagyarázom. A bíró
ur eulitette a nyaralást. Természetes én
Önagysága drága nőmnek ez idén hat beti
szabadságot akartam engedélyezni. Ugy gon-
dolkoztam. Ő el megy valamelyik tengeri
fürdőre, én meg Olivia és a gyerekek ide-
haza maradunk. A gyerekeknek Olivának
kellett volna a mamát helyettesíteni, így
tehát méltán megérdemelte az én bizalma-
mat, amikor azt egy aranyszív alakjában
megnyitkoztattam. A dolognak bíró ur és
drága angyalom esküszöm nincs semmiféle
politikai háttere. Elhibeti.

A bíró: Törvényadta jogomnál fogva
elhiszem ezt és ismételtelen előterjesztem a
békülési ajánlatot.

Önagysága: (Oliviához) Hát így
volt?

Olivia: Persze nagysága, hogy így.

A férj: Hát megbocsájtasz?

Önagysága: Még ez egyszer igen.

Azzál a feltétellel, hogy a nyaraláshoz szük-
séges kalap és ruhaneműim költségvetését
feljemelem.

Férj! Megszavazom.

A bíró: Ezzel az ügyet elintéztük.

(Felek és tanu távoznak.)

Jegyezte: — **assa.** —

szükséges látványtönyöket és fel-
öltöket a legmodernebb kivitelben
készíték bel- és külföldi szövete-
imből te. — Tisztelem

TAVIRATOK.

A jövő Rosner báróé.

Budapest, május 9. Politikai körökben
beavatott helyről megerősítik a hírt, hogy
Rosner Ervin báró fumei kormányzót fogja
a király a kabinet alakítással megbízni.
Rosner állítólag meghívást is kapott kihall-
gatásra.

Nagy tűz a cukorgyárban.

Szerencs, május 9. A szerencsi cukor-
gyár lakatos, kovács, ércöntő és bádigos-
műhelye az éjjel leégett. A kár körülbelül
50,000 korona.

A szabadelvű párt értekezlete.

Budapest, május 9. A szabadelvű
párt ma este nagy érdeklődés mellett
tartott értekezletet, a melyen **Hódossy**
Tisza István grófhhoz kérelmet intézett,
hogy teljes erejével hasson oda, hogy
a királyhoz benyújtott lemondása elfö-
gadtassék **Hódossy** ezen kérelmét az-
zal indokolta, hogy a jelenlegi kabinet
tovább maradása a kisebbségben ma-
radt pártnak és parlamentáris elveknek
ellentmond. A szabadelvű párt a kabi-
netre való tekintettel, nem védheti jo-
gait és elveit.

Tisza István gróf teljesen osztotta
Hódossy szavait és kijelentette, hogy
bécsi utjainak a király meggyőzése
volt a célja arra nézve, hogy az ide-
iglenes vezetés minden irányban káros.
Most nem nyilatkozhatik a király elha-
tározásáról, de annyit mondhat, hogy a
kabinetet már a legközelebbi napokban
felmentik és a párt ezen áldatlan hely-
zetből megszabadul. A párt holnap este
ismét értekezletet tart.

A japán-francia viszony.

London, május 9. Itt a japán francia
viszony feszültségét igen komolynak tartják.
Ez ügyben az angol kormány ma rendkívüli
tanácskozást tartott.

Általános sztrájk Eszéken.

Eszék, május 9. A likvidáló Povosil és
Kaiser féle butorgyár sztrájkoló asztalosai-
nak sztrájktaqyáját a esendőrség és a rend-
őrség feloszlatta, a mi a helyi szervezett
munkásságot annyira elkeserítette, hogy ma
reggel a munkások általános sztrájkot kezd-
tek. Minden forgalom és munka szünetel.
A sztrájkclók számát 3000-re becsülik. A
munkavezetők kora reggel hármas csoport-
okban jártak műhelyről-műhelyre és rábir-
ták az összes munkásokat a munka abban-
hagyására. A város fő utcai telve vannak
néppel. Az emberek csendesek. Gayer vá-
roskapitány katonai segédletet kért. — Még
a varróöröket is sztrájkolásra birták. A la-
kosság izgatott, mert még zavargásoktól is
lehet tartani.

Eszék, május 9. A sztrájkolóok össze-
ütköztek a rendőrséggel, a mely fegyvert
volt kénytelen használni. Mindkét részről
igen sokan sebesültek meg. A zavargókat a
katonaság kergette széjjel.

MOSKOVITS JOZSEF

uri szabó, Piac-utca 40., keresztépület.

Ugyanott tanuló felvétetik.

A tavaszi idényre

A japán—orosz háboru.

London, május 9. A Daily Telegraph jelenti Tokióból 8-ról: A múlt év decembereben a japánok az Egyesült-Államok pétervári követének közvetítésével felajánlották az orosz kormányoknak a foglyok kicserélését. Néhány nap előtt a francia követ Tokióban az orosz kormány nevében elfogadta ezt az ajánlatot.

A férgyilkos asszony szabadlábán.

Budapest, május 9. A kir. törvényszék ma döntött Zagoni Mózesné szabadlábára helyezése ügyében. A törvényszék elrendelte Zagoniné szabadon bocsátását. A férgyilkosság ügyében a vizsgálat folyik.

Az orosz népképviselőt.

Péttervár, május 9. A Novoje Vremja szerint a belügyminiszter a népképviselő számára országos rendi tanács létesítését kívánja alsóházaként, mint a biradalmi tanács változatlanul megmaradna felsőháznak. A biradalmi rendi tanács választását a szemsztók és a városi hatóságok segítségével rendi alapon eszközölnék. A képviselőknek, a kiknek száma 560 lenne, biztosítják az immunitást. A képviselőknél, kiknek három éves mandátumok lesz, lesznek még a kormánytól kinevezett tagok is. Az elnököt a cár jelöli ki a képviselők sorából. Az alsóháznak joga van törvényeket indítványozni, a minisztereket meginterpellálni, az állami költségvetést megvitatni és annak keresztülvitelét ellenőrizni. A rendek tanácsától helyben hagyott javaslatok a biradalmi tanácshoz kerülnek. A döntés a cár joga. A rendi tanács november közepétől januárig ülésezik. E tervbe vett alap megváltoztatása nincs kizárva.

Az orosz forradalom.

Kánaa, május 9. Melidoni faluban, Retimo kerületben, Birakis, a forradalmi bizottság főnöke körülvárta és lefegyverezte a csendőroket. Választásukra bizta, hogy vagy csatlakozzanak a felkelőkhöz, vagy pedig akacálytalanul térjenek vissza a városba. Több csendőr elhatározta, hogy átlép a felkelőkhöz. A Vénus nevű angol cirkáló Retimo előtt horgonyt vetett.

Cervantes ünnep.

Madrid, május 9. Délután a Cervantes ünnep alkalmából az akadémia diszülést tartott a király elnöklésével. A király határozatot irt alá, a melylyel nemzeti gyűjtést indítanak a Cervantes-szobor létesítésére.

Budapesti gabonaárak.

(Déli zárlat.)

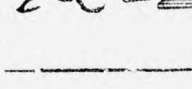
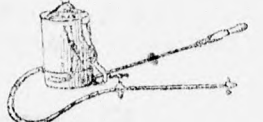
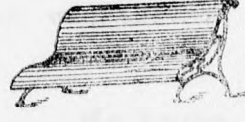
Budapest, május 9.

Buzakinálát kielégítő, vételkedv mérsékelt. Lanyha irányzat mellett 20,000 mm. került forgalomba, 40 fillérig olcsóbb áron. Egyéb gabonafajták közül tengeri 10, rozs 15, zab 10 fillérrel olcsóbb. Idő: erős.

Buza áprilisra	18.30—32.
„ májusra	15.96—98.
Nem jegyeztetett.	
Rozs áprilisra	13.70—72.
Zab októberre	13.82—84.
Tengeri áprilisra	11.82—84.
„ májusra	14.72—74.
„ júliusra	14.28—30.
„ októberre	23.80—24.00.

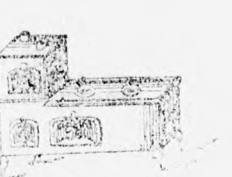
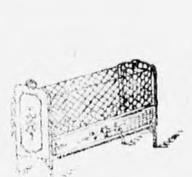
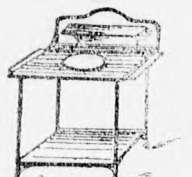
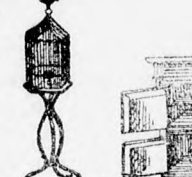
Méhészeknek fontos.

Az első magyar kereskedelmi mételepek tulajdonosa **Kühne Ferenc Budapest I. ker. Attila-utca 99 sz. a.** ajánlja dusan felszerelt raktárát, a legjobb és legmegfelelőbb kagtarakból, melyek jó anyagból, pontosan és elkiismeretesen készítették, továbbá mindenre mű eszközök és szerszámokat, melyek a méhészkedéshez kivántatnak, a legjobb minőségben és olcsó ár mellett elad. Az 1905 évre szóló magyar vagy német nyelvű gazdagon illusztrált és sok újdonságot tartalmazó főárjegyzékek „**Méhészeti utmutató**”-val együtt ingyen és bérmentve lesznek szétküldve, ugymint bármilyen utasítások és tanácsok is kívánatra eszközöltetnek.

Toth Gyula
vaskereskedő
Debrecen, Fiac-utca 20. és 27. szám.

Ajánl legjobban minőségben a tavaszi időnyre kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket; kerti vasbutork, **gyermek kocsik**, fürdőkádak, jégsekrenyek, vas- és rézbutork, peronospora és kerti feskendők, minden vas- és fémiparhoz való szerszámok, **tüskés kerítés huzalok**, építkezésekhez **vasgerendák**, vas-, porcellán-kályhák, utóbbiakhoz **multiplikátor** (hőfejlesztő) betétek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Félix gyógyfürdő Nagyvárad mellett.

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forása 49° C. 17 millió liter napi mennyiség, a kénsavas sókban gazdag és hidrogént is tartalmazó hévíz Javalva van fürdő alakjában **Csuzos és kőszvényes bántalmaknál**; esontörések, ficamodások után, Idegzsábkánál, (ishias) borbajoknál. **Női betegségeknél**; idült méh- és petefészkek-gyulladások, méhhurut, medencebeli sejtiszóvetlob és izzadmányoknál, idült veselobnál, Bright-kórsib. **Ivógyógymód** alakjában pedig idült gyermekbántalmaknál, makacs székrekedésnél, vese-köveknél, a máj- és epehólyag betegségeinél.

Sárgaság- és epeköveknél meglepő gyógyhatás.

Hét szállójában 200 újonnan burorozott szoba, 70 holdas park, gondozott sétautak, gyógyterem, étterem, tennispálya könyvtár, regényes kirándulások, vasutállomás, posta, távirtda, helyközi telefon, hétezernél több állandó fürdővendég, 50,000 kiránduló, gyógytár állandó fürdőorvos. Teljes penzió október 1-től május 1-ig, napi 6—8 korona.

Égész éven át nyitva. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

A Dr. BORSOS-FÉLE

HAJSZESZ

teljesen ártalmatlan növényi anyagokból készülő hajerősítő, mely kiváló eredménnyel használható úgy a **hajhullás** vagy a **hajvégek megtörése** és széthasadozása, mint a **fej elkorpasodása** vagy a haj **molyosodása** ellen.

A haj növesztését előmozdítja. Legjobb **óvszer** a hajbetegségek ellen. Sem a fejbőrt, sem az ágy neműt **nem piszkolja**. — **Hatása biztos!**

Egy üveg dr. Borsos-féle **HAJSZESZ** ára 1 korona. — **Kettős (nagy) üveg 2 korona.**

Készítő hely:
MIHALOVITS J. gyógyszerháza Debrecen.

Legjobb szépitőszert!

Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

A női szépség

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására

A legkínzóbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszer-tárban, drogériában és illatszerkereskedésben kapható.

Margit-creme

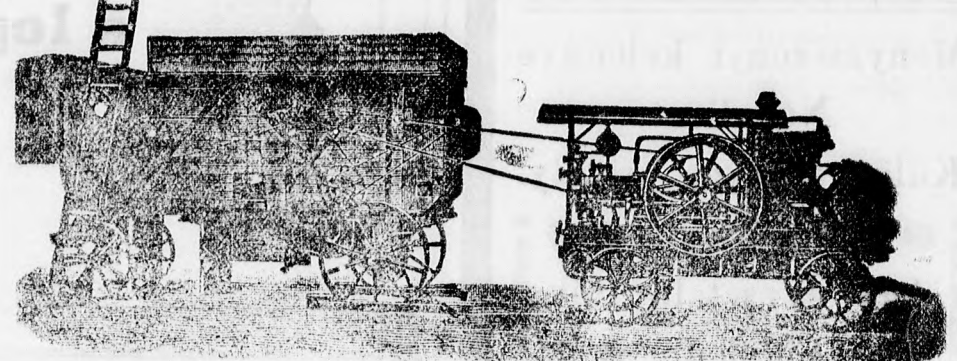
Ezen világhírű arckenő eltávolító szert, májfoltot, pattanást, miteszert, és más minden bőrbajit, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcon fehérré, simává és üdévé varázsolja. Ár: kis tégely 1 kor., nagy 2 k., Margit hölgypor (3-féle színben) 1.20 k., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahn-pasta) 1 kor., Margit arcvíz 1 kor. Postán utánvétellel, vagy a pénz illozetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, Arad.
Főraktár Debreczenben: Balázs Ö., Grósz Nagy F., Jóna és Jóna, drog., L. Kovách N., Mihalovics J., Mura-közy L. gyógytárakban.

Csodás, gyors és biztos hatású
Törv. védve.
Óvakodjunk utáztatoktól!

„MAYER“ gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.
Haktár: Budapest, V. Lipót-körut 15 szám.
Készít mindennemű
Gazdasági gépeket, kitűnő szerkezetű Benzin- és szívó-gázmotorokat 1-50 lóerőig.
Benzin-motoros cseplőkészletek
Legolcsóbb üzem! Tűzveszély kizárva!

Malomépítészet Uj hengerszékek minden e szakmába vágó gépek gyártása műalmi berendezések.

Különlegesség Legújabb szerkezetű csavaros és szabad. kir. víznyomású borsajtók.

Osborne D. M.-féle világhírű amerika arató és kaszáló gépek magyarországi kizárólagos képviselősege.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. * Kivánatra ingyen és bérmentve külön kölcségyvetést ingyen.

A XVI-ik magy. kir. szabadalmozott osztályosorsjáték nyereményeinek sorozata.

110.000 sorsj. 55.000 nyer.

Minden második sorsjegy nyer.

Legnagyobb nyeremény esetleg **1 millió korona.**

	korona
1 utalom	600000
1 nyer. á	400000
1 "	200000
2 "	100000
1 "	90000
2 "	80000
1 "	70000
2 "	60000
1 "	50000
1 "	40000
5 "	30000
3 "	25000
8 "	20000
8 "	15000
36 "	10000
67 "	5000
3 "	3000
437 "	2000
803 "	1000
1528 "	500
140 "	300
34450 "	200
4850 "	170
4850 "	130
100 "	100
4350 "	80
3350 "	40

55000 nyer. és jut. összegben 14,459.000

FELHIVÁS

XVI-ik

magy. kir. szab. osztályosorsjátékhoz.

Az első osztályu sorsjegyek ára:

egy egész	egy fél	egy negyed	egy nyolcad
12 kor.	6 kor.	3 kor.	1.50 kor.

Az eredeti sorsjegyek szétküldése utánvét, vagy az összeg előzetes megfizetése ellenében történik. A legkényelmesebb és legolcsóbb a postautalványon való rendelés. Minden megrendeléshez csatolom a hivatalos játéktervet.

A hivatalos nyereményjegyzéket azonnal a huzás után küldöm szét. Befizetési lapokat a pénzösszegek díjmentes átutalhatása céljából ingyen bocsátok ügyfeleimnek rendelkezésére. Becses megrendelését sziveskedjék mihamarabb hozzám juttatni.

Gaedicke A.

bank háza.

Magyarország legnagyobb szerencsegyűjtődéje.
Budapest, Kossuth Lajos-utca 11. sz.

Gaedicke szerencséseje

Óriási!

Rövid időn belül **15 milliót** fizettem ki t. vevőimnek, közülük a következő főnyereményeket:

600000 kor.	szám
600000	62551
400000	11119
400000	28916
400000	33464
100000	42758
100000	49878
100000	87991
70000	60912
60000	17357
60000	78863
60000	82528
60000	97263
30000	6920
30000	38691
30000	90964
25000	23481
25000	30049
25000	44411
25000	87851
20000	14674
20000	28950
20000	33402
20000	35862
20000	44410
20000	55565
20000	60781
20000	78848
20000	88874
15000	31121
15000	57734
15000	77950
15000	82506

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban.

DONOGAN ÉS SOMOSSY

Debreen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●● Fügönyök ●●

!●● Agy- és asztalterítők ●●!

●● Linoleum ●●

Óriási raktár

s halhólyag-óvó különlegességek valódi-francia és amerikai gyártmány, eredet csomagolásban!

Orvosilag ajánlva! Föltétlen biztos!

Árak koronaértékben!

Tucatonként: 2, 4, 6, 8, 10, 12,

Bouts-americans (mag óvszer), tucatonként 6, 8, 10. **Női óvszer** „Pessarium ec lusivum” Mensinga tanár szerint, orvos rendeletre adatik ki. Ára 3-5 korona **Valódi francia óvó biztonsági szivacsok** (safely-sponges) ára tucatonként 6-12 kor,

Uj! Auto vaginal spray! Uj!
a legbiztosabb és legkényelmesebb női különlegesség. Sok ezer elismerő nyilatkozat! Ára kor 15.

Diana-öv (havibaj kőtő) **Haskötők**
Gummi görcsér-harisnyok, fecskendők irrigátorok, bidets stb., a legolcsóbb árak mellett.

Fontos!! Sérvény szenvedők Fontos!

Keleti-féle legujabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikus gummi-pelotával, a legtökéletesebb a maga nemében! Nem csuszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által felülmul minden más gyártmányt.

Árak: Egyoldalu . . . 12 korona
Kétoldalu . . . 24 korona.

Legujabb kimerítő árjegyzéket zárt borítékban, titoktartás mellett küld

Keleti I. orvos-sebész mű- és kötő-szer-gyár. Alapítva 1878
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

==== E hirdetésre hivatkozók gummiáru rendeléseknél 20% árkedvezményben részesülnek. ====

Eperjesi cserép kályhák

==== e ősmert legjobb minőségben; ====
továbbá:

Főzőedények, takarékkonyhák, — épület vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek mérlegek revolverek és peronospora fecskendők

n a g y v a l a s z t é k b a n
a legjutányosabb árban

kap hatók:

KOVÁCS Gyula

vasüzletében,

a „BIKA” szálloda mellett.

Szabadalmazott önműködő permetező-készülékek

„SYPHONIA”

szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskendezéséhez,

a gyümölcsfákat károsító rovarok

a szegesz és tornáncs kiirtására, valamint a levélbetegségek elleni védekezésre stb. 10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők

rezüttel is

petroleum-vegyítő-készülékkel, vagy anélkül;

csokrai szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

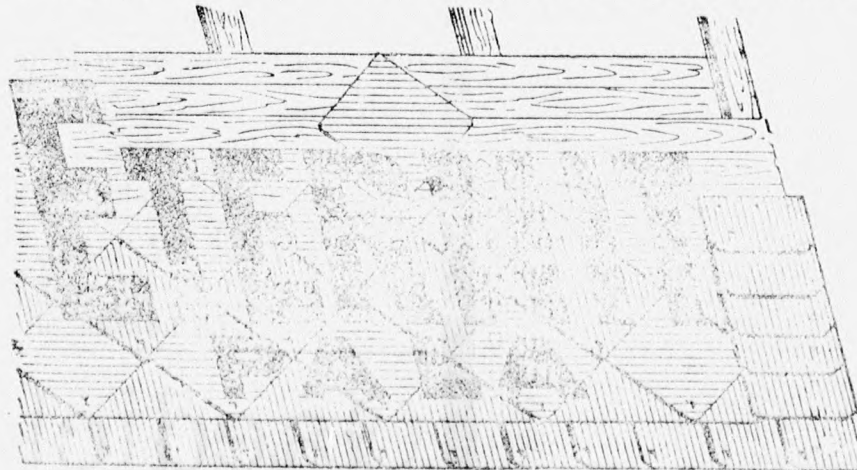
MAYFARTH PH. és Ta.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek különlegességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. szám

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselők és viszonteladók kerestetnek.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

Eladási hely: Lukács Vilmos cégnél, Debrecen.